

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 22 (389)

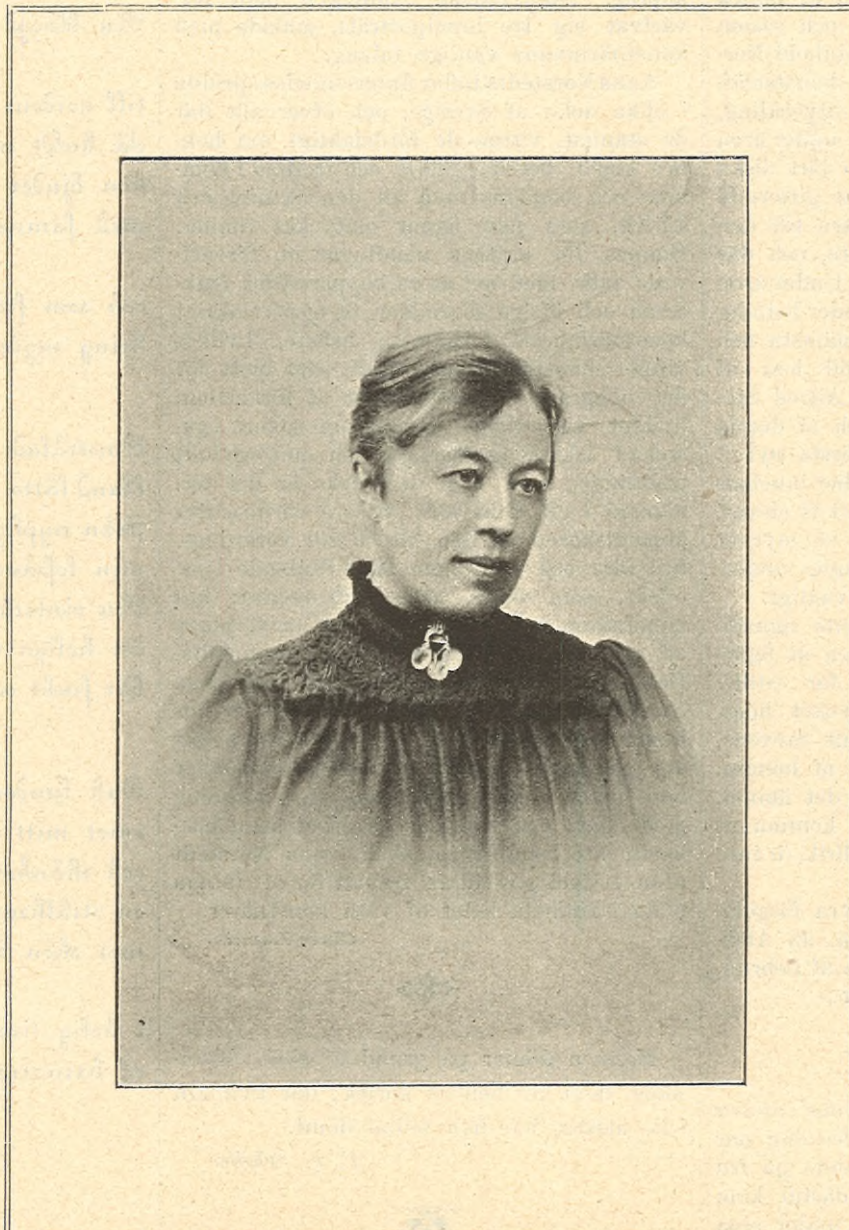
Fredagen den 31 maj 1895.

8:de årg.

Prenumerationspris pr år:	Byrå:	Redaktör och utgivare:	Utgifningstid:	Annonspris:
Idun ensam kr. 5:—	Klara Södra Kyrkog. 16, 1 tr.	FRITHOF HELLBERG.	hvarje helgfri fredag.	35 öre pr nonpareillerad.
Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5:—	Allm. telef. 61 47.	Träffas säkrast kl. 2—3.	Lösnummerpris 15 öre	För »Platssökandes o. »Lediga platser»
Iduns Modetidn., månadsuppl. » 3:—	Prenumeration sker å alla post-	Redaktionssekr.: <i>J. Nordling.</i>	(lös:n:r endast för kompletteringar)	25 öre för hvarje påbörjadt tiotal stafv.
Barngarderoben » 3:—	anstalter i riket.			Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.

Anna Norstedt.

Om afbildandet af liflösa föremål på en porträttmålning föga bidrager till kännetecknandet af den porträtterade personen, men väl på ett mindre tillbörligt sätt rycker uppmärksamheten från det, som på en sådan målning skulle vara det enda viktiga, den mänskliga karaktärens återgifvande i anletsdragen, torde sådana liflösa föremål likväl i och för sig ofta vara värda att användas vid framställande af konstnärliga färg- och ljusverkningar. Stora mästare ha också ägnat sin förmåga åt dylika målningar. Hvad fransmannen kallar *nature morte* och tysken benämner *stilleben* har funnit förträffliga framställningar i äldre och yngre tider, och i vårt nationalmuseum ser man bland annat tafvor af de på sextonhundratalet verksamme holländarne Willem van Aelst, Godfried Schalken och Abraham van Beijeren, flamländaren Frans Snyders, fransmannen J. B. Oudry (de bägge sistnämnda för öfrigt djurmålare) m. fl., som vittna om hvilken hög ståndpunkt sådana mål-

ningar kunna intaga inom konsten.

Under detta århundrade är det isynnerhet fransmännen som utmärkt sig i »nature morte», t. ex. Philippe Rousseau, hvilken dock sällan skildrade den naturen ensam, utan vanligtvis i förening med scener ur djurvärlden, ofta med komisk anstrykning, under det Blaise Desgoffe har målat endast skålar och fat, kannor af metall eller glas, smycken, elfbensfigurer m. m. dylikt, och Vollon behandlat ungefär samma område samt många andra gått i dessa mästares fotspår eller sökt bryta sig egna vägar och i behandlingen af liflösa föremål nedlagt mycken personlig känsla samt åstadkommit tilltalande färg- och ljusverkan.

Hos oss ha icke många odlat denna gren af konsten. I vårt århundrade såg man, om man undantager Aug. Jernbergs från Düsseldorf hitsända stillebenstafvor, just icke mycket annat än Theodor Lunds döda fåglar. Småningom bröt dock en yngre och kraftigare talang sin väg in-

Bevara ditt hjärta med all flit, ty därutaf går lifvet.

Salomo.

nom stillebens-måleriet, och den har nu kommit ett godt stycke fram, så långt till och med, att en af dess taflor, den senast uppvisade, funnits värdig att införlifvas med statens samlingar för att i vårt nationalmuseum bära vittne om att äfven vårt land äger en betydande kraft inom en för öfrigt här mindre odlad gren af konsten, och det är en kvinna, som denna ära rättvisligen vederfarits, således ett nytt bevis på hvad kvinnan förmår, äfven inom de bildande konsterna.

Anna Norstedt är hennes namn. Hon är född i Småland, men hennes fader Fredrik Munthe innehade apoteket Hvita björn i Stockholm, och det var här i hufvudstaden Anna Munthe fick sin första konstundervisning. Redan vid sjuåttio år — det var år 1871 — började hon arbeta hos professor Winge samt vid Stockholms slöjdskola. Hon visade stor kärlek till konsten och ägde utmärkta anlag att göra denna kärlek fruktbarande. Hennes fader gjorde också allt för att uppmuntra henne att på allvar inträda på konstnärnsbanan, ehuru hennes mor, född Ugarph, icke var så alldeles nöjd med att se dottern som »artist». Hägen och anlagen bröto sig också igenom, och då Anna Munthe vid unga år ingick äktenskap med den talangfulle och såsom landskapsmålare framstående Reinhold Norstedt, erhöles hennes allvarliga konststräfvanden ny eggelse och fastare utveckling.

Reinhold Norstedt hade redan under åren 1867—70 studerat i Paris och lärt älska den franska konsten. Efter sitt giftermål förde han också sin unga hustru till den nutida målarkonstens hufvudsäte, och där började hon grundligt studera. Under åren 1878—81 arbetade hon först under ledning af Hugo Salmson, men sin förnämsta och långvarigaste undervisning erhöles hon af den utmärkte belgiske målaren Alfred Stevens på hans atelier i Paris, och af denna undervisning drog hon den största nytta. I olikhet med många andra atelier-innehafvare i Paris, hade Stevens endast få elever, men intresserade sig för dessa så mycket mera och lämnade dem själf daglig undervisning, hvilket ej heller är så vanligt.

Under sin lärotid hos Stevens ägnade Anna Norstedt sig hufvudsakligen åt figurmålning, men fick också smak för »stilleben», hvilket läraren satte mycket högt. Konstnärer, som personligen kände Stevens, bruka anföra ett par yttranden af honom, hvilka ådagalägga hans åsikt i det ämnet.

»Den målare, som inte kan komma ut med en citron på en japansk tallrik, är inte någon känslig kolorist,» samt

»Jag ville hellre ha målat fyra färgblåsor och en palett, som Chardin, än Alexander den stores intåg i Babylon af Lebrun, Ludvig den fjortondes hofmålare.»

* * *

Det ihärdiga arbetet på Stevens' atelier under en synnerligt intelligent ledning har otvifvelaktigt haft stort inflytande på fru Norstedts konstnärsskap, och därtill kom det tillfälle hon för öfrigt ägde under sina

studieår i Paris att se och iakttaga gamla mästars taflor och hela den nyare målarkonstens sträfvanden. Detta måste ha inverkan på ett för konsten så öppet sinne som Anna Norstedts.

Hon återvände till Sverige och målade såväl figurtaflor som »stilleben», men ägnade sig sedan allt mer åt de senare. Redan innan hennes studieår i Frankrike hade hon målat sin faders porträtt. Efter återkomsten utförde hon ett porträtt af major D. Weber, men så följde blommor och frukter i stort antal och hvilka taflor nu ägas af många enskilda personer, såsom C. Norstedt på Lunda, bankdirektör Eberstein i Norrköping, ingenjör C. Laurin, fru L. Laurin, grosshandlaren E. Cederlund s:r, professor V. Rydberg, doktor G. Forsman, professor P. J. Wising m. fl., under det andra stillebensmålningar förvärfvats af Sveriges allmänna konstförening samt Göteborgs konstförening o. s. v.

Bland figurtaflor kunna nämnas »Tomten på loftet», som äges af grosshandlaren G. Heyman i Göteborg, samt »Interiör med porträtt», tillhörande prosten O. Rogberg, och en annan »Interiör med figurer» i bibliotekarien E. Hj. Segersteens samlingar i Linköping. Dahlgrenska samlingen hade förvärfvat sig tre hundporträtt, målade med konstnärinnans vanliga talang.

Anna Norstedts taflor finnas således spridda i olika delar af Sverige, och öfver allt där de stannat, vittna de fördelaktigt om hennes konst, bereda glädje och trefnad i hemmen och bemötas med all den aktning och kärlek, som man ägnar omtyckta vänner. Hennes för statens samlingar nu förvärfvade taflor med det stora kopparkärl, frukterna och öfriga föremålen är otvifvelaktigt konstnärinnans förnämsta arbete, hvilket vinner konststälkarens bifall icke blott för det noggranna återgifvandet af föremålen, hvilket visserligen vittnar om säkert öga, lyckad iakttagelseförmåga och omsorgsfullt utförande, men som dock icke är det förnämsta i ett konstverk. Större värde sätter konststälkaren på den kärlek till verkningsfull färg och det sinne för tilltalande ljuseffekt, som detta arbete förutsätter hos konstnären och som denne ock har förmåga att på ett öfvertygande sätt framställa. Det är en sund och kraftig smak, som Anna Norstedt visar sig äga, och hvilken hos henne står öfver valet af ämnen samt gör sig gällande i äfven de minsta småsaker hon målar. Med den smaken, i förening med ögats och handens säkerhet samt lättheten att frambringa, skall Anna Norstedt utan tvifvel gå vidare framåt för att intaga plats i främsta ledet af våra konstnärer.

Claës Lundin.

Mannen dömer på grund af skäl. Kvinnans dom är hennes kärlek; där kvinnan icke älskar, har hon redan dömt.

F. v. Schiller.

Pingst.

Nu blåser sunnan; skönsta helg vi fira;
i juninatten hennes liljor spira.
För kärlek byggd, en tempelsal
nu vinkat mig i grönklädd dal
till altarring af nyutslagna björkar,
till eols hymner, taltrastsång —
Den långa, tunga vintern flytt en gång!

Nu höjes barmen, suchar trängta sälla
till ljusblå himlafält, till ljusets källa.
I mod nu med den starka ek,
som härdades i stormars lek,
i tillförsikt, o, med den knopp som svället,
Det frö, nyss stred i frost och köld,
mitt hjärta täflar... ser i tron sin sköld!

Nu bläögd Pingst i guldkarm kommit
åter
till nordens land och lätt oss andas låter!
Då kuldt med vindens stämma bli
hon bjuder hvila, bjuder frid,
med famnen sträckt mot lugna, svala
stränder...
och som från dem ett sändebud
kring nejden dallrar vigda klockors ljud.

Omstråladt af en drömsyn ljuf, som dröjer,
bland lätta skyar sig kapellet höjer.
Från nyplöjd åkerren nu opp
min lofsång stiger, full af hopp.
Nu vinterkylan vikit från hvar sinne,
Det heliga i hjärtats grund
bär frukt och blom i stilla sabbatstund.

Bak lunden tyst af öfverjordisk fågtring
emot mitt öga ler en vårens hägtring
och skänker tornets kors i skyn
en strålkants invid dunkelt bryn,
mer skön än solens guld, ett sken från
Herren,

i helig timme, underbar,
af barnatto liksom en strimma klar.

Lotten von Kræmer.

På äktenskapslotteriet.

Vinster och niter*.

Är det verkligen kan inträffa — som det ju nyligen gjort — att en frägerska i Idun offentligen begär hjälp och deltagande för att — hon måste hänga upp sin mans nattrock, då måste man rättvisligen medgifva, att deltagandet allt för ofta bör stanna på de äkta människans sida, ty här tyckes tydligen framgå, att det är just *han* som dragit nitvinst på det äktenskapliga lotteriet.

Möjligen hör dock vår frägerska till de sällsynta, präktiga och arbetssamma kvinnor, som man verkligen någon gång träffar, hvilka själfva med sitt arbete bidraga till husets underhåll och därför ha knappt om tid, som äro ute klockan 9 om morgnarna för att ge lektioner eller gå till sitt dagsarbete, sin handelsbod, sin pulpet, sedan de före den tiden hunnit ordna hemmet för dagen. Är det så, då böjer jag mitt huvud och tar tillbaka mina ord.

Men hur öfverväldigande stor är ej tyvärr den andra afdelningen, den som kallas lyxkvinnor, dessa varelsor, som ej hinna med eller duga till att sköta *någon* afdelning af de husliga göromålen. Måste mannen lega *en* kvinna, som lagar hans mat, *en annan*, som städar rummen, *en*, som vårdar barnen, *en*, som syr hustruns och barnens kläder — *då* kan det ej kallas öfveransträngning, om hustrun i förbigående hänger upp hans nattrock, sedan han gått till sitt dagsarbete. Det hindrar nog ej, att hon ändå hinner ut i modern toalett till promenadtimmen, hinner göra de uppbyggliga och instruktiva visiterna eller sudda bort de nyttiga förmiddagstimmarna på »kafferep». Och hvilket jäktande sedan för att hinna ordna toaletten för aftonens mottagning, för teatern, baler, soupéer, eller läsa tomma böcker!

Skulle en sådan hustru någon gång, efter mångårig hvila, orka med något ytterligare, så vill jag rekommendera en kort stunds nyttig verksamhet. För några år sedan stod i Idun en artikel om »Tidsindelning» af fru Hanna Kamke. Läs den! Den uppsatsen borde vara stående, åtminstone borde den återkomma vid slutet af hvarje år som en pröfvosten för det gångna eller en väckelse för det nya året. Den var ingen saga och ingen predikan, blott en lärorik redogörelse, huru en duktig och arbetsam hustru med fyra barn och endast en tjänare under många år indelat sin tid för att hinna med sina många göromål och ändock få tillfälle öfver till bildande läsning. Oaktadt hon själf undervisade sina och andras barn, såg hon till matlagningen, skötte själf tio lampor och nära ett hundratal blomkrukor. Men hon var uppe kl. 6 om morgnarna, vinter och sommar. Man följer henne timme efter timme och finner, att allt är både verkligt och möjligt, om förmågan öfvas af någon, som tagit till mål att *fylla* sin plats. Men utan att vilja tro, utan att ens göra ett försök, mottaga nog de flesta alla dessa

* Visserligen kan icke Iduns redaktion i allt instämma i den ärade författarinnans hårda domar öfver sitt kön, men hennes välskrifna uppsats gömmer så många tankvärda saker, att den väl förtjänar läsas. Gärna stå våra spalter öppna för de gensagor eller ytterligare inlägg, den möjligen kan framkalla.

goda och förståndiga, på erfarenhet grundade råd med utropet:

»Åh — det där är ju omöjligt!»

Jag hörde just en ung äkta man göra detta utrop på tal om nämnda artikel och om huru olika resultat det kan blifva af olika uppfostran, om hur den unga hustrun tar med sig vanorna från det gamla hemmet och omplanterar dem i det nya — till lycka eller olycka för man, barn och hem. Har hon i föräldrahemmet fått vara lat, bekväm, egoistisk, var viss att det ej läggs af med brudklädningen! Detta medgaf han, men vidhöll att — »det där är omöjligt!»

Hustrun hade behof af att han trodde så. *Hon* hade sagt: »det är bara dumbheter». Och hvarför skulle han inte tro sin egen hustru . . . ?

Ja, I män! I kunnen taga åt er mycket af hvad som kallas livvets och hemmets oredor. Mången af er bär sitt kors, som vore det en »lätt och ljufvelig» börda. Det är ju vackert och klokt, då det är ditnagladt för lifvet. Men sen noga upp på äktenskapslotteriet. Niterna äro många, få vinsterna! Tänken er noga för vid valet, ty den gode Guden har ej numrerat halvorna, och man tar lätt miste på person och får »en galen mamsell», som en balkavaljer lär ha uttryckt sig, då han af misstag fick en annans dam. Sen in i hemmen litet längre än till ytan, och I skolen finna hustrur, som I icke villen äga, som uträtta snart sagdt intet synbart, men tala om sin trötthet, öfveransträngning, behof af hvila och förströelse, om hur mycket de ha att göra, hvilket intet ögonvittne förmår upptäcka. Bästa beviset är ock, att man under veckor kan finna makan, modern, husmodern och matmodern bortrest från hemmet, *utan att hon saknas*. Tjänstfolket gör allt arbete lika bra, eller lika illa, om frun finnes tillstädes eller ej. Och ofta hör till en dylik hustru en man, som arbetar 12 à 14 timmar om dygnet.

Om ni behöfver välja en affärskompanjon, iakttag er ni mycken noggrannhet. Ni frågar, lyss bland bekanta och obekanta till deras omdöme om hans karaktär, duglighet, intelligens, vanor, smak och hvad för öfrigt behöfligt är, för att ni båda skola draga jämnt, ha nytta af och komplettera hvarandra. Och dock är detta ett kontrakt, som utan svårighet kan brytas, då det äktenskapliga är ingånget på lifstid och ej brytes utan bittra strider och sorger. Gå därför ej tanklöst och lättsinnigt till detta val, tänk ej: »Åh, det går nog bra, de äro lika allihop!» Men högt ropar jag: *nej*, det äro de icke! Somliga *förmå* ej bättre uppfylla sina fyrdubbla plikter, än om ni satte en skomakare att sy en frack. Och bättre blir ej heller resultatet, där »jaget» är begynnelsen och ändan.

Ingen kan undra på, att en stackars flicka, som ej duger att försörja sig själf, mottager den försörjare, som tillbjödes henne. Hon vet alltid vid det tjugonde året — och senare så mycket tydligare — att det icke är godt att människan förblifver allena. Hon går kanske in i det nya kallet med goda afsikter och med sin okunnighets själf tillit. Men natur och vana besvärjas ej däraf att man fått två ringar på vänstra handen. Som hon blifvit tränad, sådan är hon; det hon har med sig från skolan, det kan hon, ingenting därutöver. Hon kan lika bra säga platheter

på ett främmande språk som på modersmålet, utan att på någotdera få fram en själfständig tanke. Hon kan stappla på ett piano så långt som skalorna ledt henne — men hur långt har hon kommit sedan dess? Återbetalar hon till sina barn, hvad hennes fader utgifvit för *hennes* undervisning? Gemenligen icke!

Dock känner jag en mor, som själf lärde latin för att kunna hjälpa sina gossar. Sådana myror *finnas*, men det är knappt lättare att finna en sådan än att söka upp *en viss* myra i en myllrande stack. Men de *finnas*! Präktiga kvinnor med själfkritik och omutlig plikt känsla, som ställa de största fordringarna på sig själfva. De *finnas* — en på tusen!

Jag är själf medlem i en familj, där husets fru är hemmets solstråle, som alla le emot och som ler mot alla, som känner och tänker för enhvar af de sina, mildrar och ordnar allt, som om hon kände och tänkte med deras tankar. Som är först uppe och sist i säng. Som genast skyndar till en anhörigs sjuksäng, men annars trifs bäst i hemmet som snäckan i skalet. Mannen är också öfvertygad, att hela huset skulle sammanstörta, om *hon* ej funnes. Hon ler mot alla, men *han* ler blott emot *henne*. Arbetar gör hon med ifver och förnöjelse och får alla de andra med sig i samma hurtiga sinnelag.

Sträfven att komma därefter, alla unga flickor! Och gören er värdiga just en sådan hustru, alla unga män. Förgäten ej heller vid ert val, att endast i en frisk kropp bor en sund själ. En maka bör ej ha något lyte. Hon får heller icke föra med sig en knippe trasiga nerver, som göra henne orättvis, retlig, otålig och ojämn till lynne, som bringar henne att kasta sig på golvet i anfall af skratt och gråt. Om det också är ofrivilligt, pinas alla husets medlemmar däraf, och värst af allt är att det går i arf till barnen.

Jag kan ej sluta dessa rader, utan att citera ännu en godbit ur Idun af Jane Gernandt, som herrar männer gärna kunna läsa om en gång till. Hon säger:

»Det högsta ideal, som funnits i världen, det har kvinnan skapat för mannen. Det högsta mål, som är satt, det satte hon för honom, för henne kunde han icke bli nog stor och gå nog långt. Hon visste, hur hon ville ha honom, och det är åtminstone något man kan vara stolt öfver, när man tänker på sitt kön. Men hans ideal af henne, det är något så småfuttigt och småbeskedligt, att man kan häpna. De säga att männen fordra för mycket — *de ha aldrig fordrat nog*. De ha aldrig förstått sig på att begära, när det gällt kvinnan, och nu är hon ock som de velat ha henne — småfuttigt och småbeskedligt.»

Med sorg och vemod instämmer

Moster Berta.

Gardiner och gardintvätt.

Étt rum utan gardiner, hvem känner ej det ofrefliga och nakna intryck ett sådant gör! Hvarje husmor skyndar sig vid rengöringen (om hon nu inte är nog lycklig att äga en dubbel uppsättning till hvarje fönster i våningen) att så fort som möjligt åter få de nedtagna gardinerna upp på sina platser, för att därigenom förlåna de grundligt städade rummen deras sista, men oumbärligaste prydnad. Må skapelsens herrar aldrig så

mycket rynka på näsan åt de »ljusstjälände, all utsikt skymmande» gardinerna — något som särskildt gärna inträffar, om den »kära gumman» begär ett extra anslag till hushållskassan för anskaffande af nya gardiner — en bostad utan dessa luftiga draperier skulle snart synas dem allt annat än trifsam.

Glänsande rena, prydligt ordnade fönster, hvilka bakom de snöhvita, smakfullt uppfästade gardinerna rymma grönskande och blommande krukväxter, utgöra sannerligen det allra bästa betyget på husmoderns skönhetsinne och ordningskärlek.

En ung läkare bland mina bekanta, som aldrig instämde i den vanliga klagolåten öfver slarfviga värdinnor, röjde mig sin hemlighet att alltid lyckas få ordentliga och renliga ungarum. »Ville jag hyra en mig rekommenderad bostad,» sade han, »besåg jag först huset utifrån; voro gardinerna rena och ordentligt upphängda, alla rullgardinerna efter hela fönsterraden jämhögt uppdragna, fönstern blanka och glänsande, möjligen till och med fyllda med blommor, då vågade jag försöka, hyrde rummen och fann mig alltid väl däraf!»

Gardinerna äro af alla i ett ordnad hem nödiga artiklar bland de lättast förgängliga, måste under årens lopp ofta nog ersättas och bli därigenom en ganska dyrbar lyxartikel, den dock ingen vill undvara. Vid köpet af gardiner är man — som vid knappast någon annan handel — beroende af affärens ärlighet och reellitet.

Man må akta sig att gifva efter för sin sparsamhetslusta, så att man köper billiga d. v. s. en sämre sorts gardiner. Att köpa goda gardiner är i detta fall att vara sparsam, ty ett par goda gardiner, som behandlas skonsamt i tvätten, hålla ut tre par af sämre kvalitet, hvilka sällan gå hel-skinna från ens den första tvättningen. Gardiner bli alltid mer eller mindre ett förtroendeköp, ty äfven de sämre sorterna få genom appreturen ett möjligast gediget utseende, hvilket dock tyvärr går förlorat, så fort de komma i vattnet — men då är det också för sent!

Vid inköp af gardiner ser man till, att de särskilda trådarna i väfnaden äro varaktiga och starka, att de synas hårdt tvinnade samt utan knutar spunna af bästa, hållbara bomull. Vackrast äro stora, klara mönster, som presentera sig utmärkt mot fönstren. Som de bästa gardinerna synas mig de engelska eller franska tyllgardinerna. De se efter hvarje tvätt ut som nya, hålla länge och låta på sistone lätt reparera sig.

Vackra gardiner äro alltså, som vi alla veta, en dyrbar del af bohaget, och dock, hur oförsvarligt lättsinnigt handskas man ej ofta med dem vid tvätterna! Måste jag inte nyligen bli ögonvittne till, hur en fru egenhändigt (för att skona dem, ty så dyrbara artiklar som gardiner bör man inte anförtro åt en tjänstflicka) stoppade sina verkliga praktiska gardiner i tvättmaskinen och så helt förnöjdt lät vefven gå! Det gjorde mig ondt ända in i själen — och det kallade hon skona!

De husmödrar, som länge vilja bevara sina dyra gardiner, borde inte låta dem bli för smutsiga. För bättre rum, som inte dagligen nyttjas, försår nog tvätt en gång om året, men i flitigt begagnade rum, i synnerhet där barn uppehålla sig, måste gardinerna tvättas åtminstone två gånger årligen. Ej blott sol och rök, nej, äfven dammet tär på gardinerna. Äfvenså bör uppfästandet med alla möjliga nålar fördömas: ett luftdrag, en smällande lätttruta ha många gånger slitit håll på de praktiska gardiner. Däremot må varmt rekommenderas att vid nedre kanten fästa en upphängare af band, på det att man vid rummets sopning och skurning må kunna häkta upp nederdelen af gardinerna på hållaren. Då i de flesta finare hem gardinerna äro inrättade att draga ifrån, så bortfaller uppfästningen med nålar — men man borde då heller aldrig betrakta gardinerna som bekväma förvaringsställen för de nålar, man för ögonblicket vill bli af med, som tyvärr ofta sker.

När gardinerna äro mogna för tvätten, så tas de försiktigt ned, afdammas, hopläggas fyrdubbelt och hopträcklas rundt om med temligen stark bomullstråd. Har man mycket dyrbara gardiner, lägger man tillsammans dem endast dubbelt, in-träcklar dem väl mellan två fina lakan och skickar dem så till tvättningen. Detta förfaringssätt är väl tidsödande, men så kan heller intet ondt vederfaras de dyrbara draperierna, och därför är det lönsamt och högeligen att förorda. Öfver natten, eller åtminstone några timmar, läggas de så förberedda gardinerna i kallt vatten, bäst är flod- eller regnvatten; hvarje tillsats af soda må stränge-ligen förbjudas. Härpå vrider man ur med maskin. Jag vill här betona, att begagnandet af vriddmaskin — lämplig vid all slags tvätt — aldrig så eftertryckligt bör förordas som just vid gardintvätt, ty den oundvikliga vrängningen vid urvridning för

hand är detsamma som en mycket snar slitning af gardintrådarna.

Härpå upphetar man en kittel, som till hälften är fylld med kallt vatten, tillsätter borax och såpa i förhållande till kittelns storlek (på ett ämbar vatten ett stycke borax, stort som en nöt), placerar underst i kitteln rena handdukar eller dylikt, lägger så försiktigt dit gardinerna och bringar dem långsamt till kokning, men flyttar dem — så fort det kokat upp — genast i en till hands stående balja, slår såpluten öfver och tvättar dem rena medels tryckning, icke gnuggning. Ännu en gång begjutna med kokande vatten, lå de så stå öfver natten, eller och vrider man ur dem, spolar och blånar dem. Vid stärkning af gardiner må man iakttaga, att alla slöjorna på en gång komma i stärkelsen, ty endast härigenom kan en fulkomligt jämn styfhet ernås. Stärkelsen bör vara riktigt klar, ej klimpig, och lagom tillsatt med hvitt vax; gardinerna se då efter strykningen ut som appreterade. När gardinerna äro stärkta, aflägsnar man försiktigt träckeltrådarna och hänger upp dem så, att hvarje särskild slöja kommer att ligga öfver två ungefär en meter från hvarandra uppspända linor, så att ändarna hänga ned på bägge sidor. På detta sätt åstadkommes en jämn torkning och gardinerna skrynklas ej. Efter torkningen ser man noga efter, att inga skador finnas på gardinerna, lagar dem i nödfall med omsorg och stänker dem så ganska grundligt. Bra är det och man sparar sig mycken förgäelse vid strykningen, om en andra person är till hands, med hvilken man lägger ihop gardinerna. Då gardinerna äro fuktiga, är det onödigt att sträcka och spänna dem, utan det är nog att lägga ihop dem trådträtt. Den som har ett stort bord till sitt förfogande, lägger en strykfält på det, breder en stor, hvit duk öfver, skiljer försiktigt de olika slöjorna från hvarandra och begynner strykningen vid den främre rundningen. Man skjuter därvid järnet nedifrån och uppåt, ty trådarna i ränningen äro starkare än inslaget. Många stryka gardiner endast i främre kanten, men jag tycker dock, att en helt och hållet struken gardin gör ett luftigare, fraichare intryck än de på det andra sättet strukna.

Mina tyllgardiner, tvättade och behandlade på detta vis, äro ännu felfria, ehuru jag oafbrutet begagnat dem i sex år. Visserligen var dock deras inköpspris icke bland de billiga.

Hedvig Fuchs.

Iduns läkarartiklar.

(Eftertryck förbjudes.)

III.

Om bad- och brunnskurer.

Af D:r Alfred Levertin.

(Forts.)

Den badform, som i utlandet täflar med de tempererade duschbaden som folkbad, är den ljumma simbassinen. Tilltalande kunna väl dylika anordningar vara, men de äro dyrbara såväl till drift som anläggning och passa ej för våra nordiska vinterförhållanden af många skal. Simningen får därför anstå till sommarbaden, och det är om dessa, som vi nu skola tala. —

Det kalla sjö- eller hafsbadet behöfva vi ej beskrifva, ty huru det tillgår veta alla, men huru det riktigt bör begagnas känna ej de flesta, eller om de veta det, synda de fullt medvetet emot reglerna för dess bruk. Grundlagen för det kalla badet lyder: ju svagare och ju mindre van man är vid det kalla badet, ju kallare luften och vattnet äro, desto kortare må man dröja i badet. Det är just häremot, som fel mest begås. Kanske ej alltid af bristande kunskap om vådorna häraf, kanske oftast af njutningslusta och i synnerhet som man så lätt lockas härtill af det mycket smittande exemplet från starkare och kraftigare naturers förmåga att uthärda det kalla elementet.

Emellan det kalla hafsbadet, som håller flere procent salt, och det vanliga sjöbadet råder den skillnaden, att man i allmänhet i det förra kan mera ostraffadt begagna det längre tid än

det senare. Salthalten åstadkommer detta underverk. Men äfven här bör man aldrig uppehålla sig längre än en half timme och då ej stillastående i vattnet, utan simmande. Vi vilja ingalunda i regeln tillråda ett hafsbad under så lång tid; det är den maximaltid, som af alla förf. uppges. Vid första känsla af köldrysning bör man ovillkorligen avsluta badet, ty att trotsa denna hämnar sig förr eller senare. Omöjligt är det, utan att känna individens hälsoförhållanden, att säkert afgöra och bestämma tiden för ett kallbad. En tid växlande från 2—3—5 minuter bör vara den vanliga.

De svaga och blodfattiga barnen och de unga flickorna hafva endast fördel och nytta af badet, om de hastigt neddoppa sig och väl aftorkas och efter badet genom en promenad underhjälpas reaktionen.

Skolungdomen begagnar de kalla sjöbaderna ofta till öfverdrift. Men här äro vi inne på ett ömtåligt ämne, då vi helt lätt komma i kollision med våra sportfrågor, för hvilka själva sporten mången gång är hufvudsaken och kroppens rationella vård en bisak. Vid den diskussion om skolbad, som för några år sedan hölls uti hälsovårdsföreningen, yttrade d:r A. Wide om dessa förhållanden följande: »Min åsikt är, att på samma gång man ifrigt bör arbeta för, att badning allmänt och flitigt begagnas, så bör man å andra sidan söka motarbeta öfverdrifter på detta område. Så t. ex. känner jag några flickor, som förra sommaren blefvo simmagistrar, och jag roade mig med att taga reda på, huru lång tid de hade arbetat i vattnet för att vinna denna höga värdighet. De hade legat i vattnet i regel tre gånger om dagen och för hvarje gång en half timme eller en hel timme och ibland till och med mer. En del hade fått bada längre och oftare.»

Slutet på anförandet beledsagades af följande reflexioner, som vi på det varmaste underskrifva: »Jag har flere gånger uttalat min mening om, att kroppsöfningarna i och för sig äro mycket välgörande, men att så fort det kommer täflan med, kunna de lätt bli skadliga. Jag tror att man i detta fall ej bör sätta fordringarna på eklöfskransen så orimligt höga, ty intresset för badningen skulle då vara minst lika stort, utan att man behöfde gå till sådana öfverdrifter och i följd däraf åsamka sig skadliga följder.» Vi framhålla som särdeles viktigt att inhämta läkares råd, om man kan utstå dylika ansträngningar, och ej blindt lita på simlärarinnorna eller sportmännen, som i alla dessa ting i sin stora välmening äro verkliga fantasterna. — Nu några korta regler dessutom för det kalla badet.

Utän ringaste fara kan man med en svettande kropp kasta sig i vattnet, men man bör under sådana förhållanden ej öfverdrifva badets längd. Endast fullt friska och starka människor böra bada på fastande mage. Badet bör begagnas först 2—3 timmar efter intagen starkare måltid.

Det kalla badet bör hvarken påbörjas eller avslutas med kalldusch, det är ett ytterligt pressande sätt att bada och som fordrar en mycket härdad organism och är för öfrigt onödigt. Det senare kan gälla om bruket att taga sig ett bad — det må nu hafva räckt en längre eller kortare stund — och sedan insvept i lakanet åse de andras badningar och så förnya badet en eller flere gånger efter hvarandra. Troligt blir reaktionen genom detta utkylningssystem för hvarje gång kanske svagare, men på sådant förstär man ej att akta och följerna uteblifva sällan.

Det utländska bruket, att damerna vid de

kalla baden skola vara iklädda simdräkt har hos oss numera blifvit en allmän sed. Häri- genom förtages och förminsas flere af badets goda verkningar, och inga skäl finnas, som påyrka dess nödvändighet inom våra stängda och slutna bassänger. Helt annat är förhål- landet vid de öppna strandbaden på den franska och holländska kusten, där är sådant en nöd- vändighet. Dylika bad äro inga önskemål för oss i Sverige, vi sakna dessutom förutsättnin- gen för dylika strandbad, vågsvallet, som å sin sida betingas af det fenomen, som kallas cbb och flod. Våra bad med deras simning äro afgjordt mycket förmånligare.

Härdande är äfven den badform, som Kneipp infört under namn af *barfotagång*. Att föt- terna, som äro instängda inom sin varma be- klädnad, behöfva häradas, är nog en sanning, och följes vår pastors välmentat råd utan öfver- drift, böra dylika försök ej kunna skada.

Han låter sina patienter gå barfota i vått gräs, likgiltigt om detta fuktats af dag, regn eller vattning. Promenaden utsträcker från en kvart till tre kvarts timme.

Fötterna få härefter ej aftorkas, utan förses genast, så våta de än äro, med *torr* fotbe- klädnad, härefter följer nu en andra vandring med beklädda fötter på torr, sandad eller sten- satt väg, som fortsättes, tills fötterna blifvit torra och varma.

Vi kunna för vår del ej inse faran af detta bruk, liksom ej heller af »paterns» råd att uti en balja vatten äfven under vintern röra sig af och an så långt utrymmet kan medgifva.

Till slut några ord om ett nytt härdnings- medel af utomordentligt god verkan hos de svaga och ömtåliga, hvilket vinnes genom s. k. *kolsyrade saltbad*. Kolsyran, som i badet ut- vecklas, lägger sig som milliarder små glas- blåsor på hudytan. Gaser äro som bekant dåliga värmeledare, vi äro sålunda i badet iklädda en formlig gaspels. På sådant vis blir hudens temperatursinne så omgestaltadt, att vi kunna fördraga tämligen låga värmegrader under nämnvärdt långa tidsmoment, utan att vi i badet frysa, såvida man där håller sig absolut stilla. Badet är dessutom mycket nervstär- kande, genom sin kalla temperatur och sin salthalt. De tagas från 33°—25° och 10—20 min., efterföljas ej af kalla duscher; efter badet bör man hvila en halftimme i filt.

Kolsyrebad hafva nu börjat att beredas ge- nom s. k. flytande kolsyra, och allt efter som de tekniska anordningarna fullkomnas, böra de äfven kunna blifva billigare. Detta är äfven de hjärtsjukas bad, hvilka i tusental uppsöka källorna och baden i Nauheim, en kurort i Tyskland, från hvilken typen för dessa bad hämtats.

Härmed hafva vi avslutat härdningens stora kapitel och skola längre fram återkomma till de badformer, som ännu kunna återstå att be- skriva, såsom helbadet, gyttje- och massage- badet m. fl.

Bered sommarglädje åt de unga!

Ovillkorligen främst bland alla skandinaviska ungdomstidningar står — enligt talrika ampla of- fentliga erkännanden — *Kamraten, illustr. tidning för Sveriges ungdom*. Den är *frisk, fosterländsk, underhållande, lärorik*. Hvarje moder bör därför för sin ungdom *nu genast* prenumerera med 3 kr. från årets början, så kunna ännu *alla* utkomna nummer erhållas. En angenämare följeslagare under ferier- nas lekar, sysselsättningar och ströftåg kunna våra gossar och flickor icke önska sig. Ut kommer hela året om,

äfven under skolfrierna!

Julie Petöfi.

En lefnadskiss
af
Birger Schöldström.

Gvå grafvar!

Och ingen af dem har på sin sten något namn.

Långt ner i Transsylvanien ligger på den lilla floden Kükülös strand ett högt stenrös, hvarpå vandraren vanligen lägger ännu en sten. Där hvila, vänner och fiender om hvarandra, de i slaget vid Segesvár d. 31 juli 1849 fallne, och bland dem ock . . . förmodar man, ty visshet har man ej . . . *han*, den 26-åriga generalstabsmajoren, Ungarns störste skald, dess unge Tyrtäos, som i drabningens vimmel ned- stacks af en kosacks lans.

På den reformerta kyrkogården utanför Un- garns hufvudstad stå något afsides två hvita törnrosbuskar. Skiljer man varligt åsido deras ljufva, doftande blommor och deras taggiga stjälkar, ser man, att de skugga en liten sten af hvit marmor, hvarpå man kan läsa, som sagdt, intet namn, blott dessa sex rader:

Nem az enyészet
Rideg tanyája
A koporsó; de vidan sajka ez,
A mely velünk e
Szép életböl egy
Még szebb élet partjára átevez.*

Här slumrar *hon*, och versen är hämtad ur en af de härliga dikter, han en gång skref i hennes unga ögons glans.

* * *

Det var på en resa i Transsylvanien den unge frade skalden första gången såg sin till- kommande hustru.

Hans lefnadstecknare veta att berätta om ett par tre hjärteaffärer, hvori Petöfi redan

* Förgänglighetens
Fröjdlösa hemvist
Likkistan är ej — nej, en lustfärdsslup,
Som tryggt oss fraktar
Från lycklig lefnad
Till bättre lif ut öfver vida djup.

förut varit invecklad: med den ljufva, eteriska, rikt begåfvade Etelka Czaporó, hvilken gick bort vid 16 års ålder och så gripande besjöngs af skalden i hans själs kanske härligaste käns- loytringar »Cypressblad på Etelkas graf», med skådespelerskan Cornelia Prielle . . hon lef- ver ännu . . . och den lilla zigenararflickan Pila Aniko* . . . äfven hon lär ännu lefva . . . , men det var dock först år 1846 hans hjärta på fullt allvar fängslades och för lifvet.

I staden Nagy Károly hade skalden en god vän vid namn Risiko, och denne ställde till en bal, på det Petöfi skulle få tillfälle göra stadens och ortens ungdoms bekantskap och äfven denna ungdomen beredas nöjet att personligen lära känna den skald, hvars sånger lågo på allas läppar så långt och vidt som magyariskan tala- des eller sjöngs. Balens drottningar voro — förklarade hedersgästen — två 18-åringar: Maria Terényi och Julie Szendrey. Den förra till- dömde han skönhetens, den senare snillets pris, båda behagets.

Julie Szendreys föräldrar bodde i närheten, å slottet Erdöd, där fadern, Ignaz Szendrey, var godsförvaltare. De förde ett, såsom van- ligt å den ungerska landsbygden, mycket gäst- fritt hus, och hvad var naturligare än att äf- ven Petöfi, under sin vistelse i trakten, var hjärtligt välkommen dit. Han hade sitt stam- håll hos sin förtrogne vän greve Sándor Teleki — den sedan så namnkunnige öfversten under ungerska frihetskriget och generalen under Ga- ribaldis befrielsekampanj, död 1892 — å den- nes slott Koltó. Men minst ett par gånger i veckan kom han sprängande fram på sin svarta häst till Erdöds borggård.

Julie var en ovanligt begåfvad flicka och hade fått en briljant uppfostran, men hennes svärmiska väsen, uppblandadt med ej så få drag af excentriska emancipationsbegär, gjorde att hon ansågs vara »en mycket underlig flicka». Betecknande är, att Georges Sand var den 18-årigas älsklingsförfattarinna och Heine dito författare. Hon hade mottagit flere som det tycktes mycket fördelaktiga giftermålsanbud, men afslagit dem alla. Nu hade den rätte kommit. Alla bref, växlade mellan Petöfi och Julie Szendrey både före och under deras trolofningstid, har hon förstört, men frägment af hennes 1846 förda dagbok finnas ännu kvar, och af dem finner man, huru länge och häftigt hennes stolthet stridt mot de uppvaknande känslorna af kärlek till skalden, hvilken redan efter knappast en månads bekant- skap frågat, om hon ville dela hans lefnadsöden, tills hon ändtligen d. 8 februari 1847 nedskrif- ver: »Jag älskar dig! Älskar dig såsom min själ älskar himmelriket! Får jag ej blifva din maka, blifver mitt lif mörkt, och ingen stjerna skall lysa i mitt väsens dystra natt. Då jag skrifver detta, vet du, huru mycket jag älskar dig, vet du, huru helt och odeladt du äger mitt hjärta!»

Julies föräldrar, isynnerhet fadern, lade sig dock ifrigt emot dottrens förening med en man, hvilken hade en så litet tryggad ställning som en skriftställare i Ungarn på den tiden. Nära ett år uppsköts också bröllopet, hvilket emel- lertid stod den 8 september i Erdöds slotts- kapell. Brudgummen bar en svart moaré-attila med silfverknappar, bruden en hvit sidenkläd- ning med en tearos på bröstet och brudslöjan sammanfäst med en myrtenkrans. Bådas an- sikten voro dödsbleka. Utom prästen och två bröllopsvitnen voro endast brudens moder och

* Den rörande sannsagan om den lilla bruna vandringsflickans trofasta och uppoffrande kärlek till den store skalden är, efter greve Telekis och Maurus Jókais relationer, närmare skildrad i förf:n:s arbete »I kikaren».

Möblering och Dekorering
af våningar verkställes stilriktigt och elegant.
Största urval af goda modeller uti olika stilarter.

**Sängar och Sängkläder, Möbeltyger,
Mattor och Gardiner m. m., m. m.**

**Carl Johansons
Möblerings-Affär,**
Drottninggatan 45, 1 och 2 tr

syster närvarande vid vigseln; fadern höll sig undan, han frågade ej ens efter, hvart hans barn och hennes make skulle ta vägen, om de hade bröd ens för dagen, eller hvar de ämnade lägga ned sina hufvuden följande natt. Omedelbart efter ceremoniens slut steg det unga paret upp i en vagn och for till Koltó, dit vännen Teleki inbjudit dem att tillbringa första tiden.

De dikter som Petöfi skref under de väna dagarne här i denna undandolda vrå af världen, där han var ensam med sin unga kärlekslycka, äro till antalet omkring tjugu, samtliga ägnade hans maka; de höra till det skönaste och renaste som ljudit från hans lyra.* Från Koltó begaf sig paret till Kolosvár där det erhöi ett jublande mottagande med fackeltåg, tal och serenad. Efter ett därpå aflagdt besök i Szalonta hos skalden Arany och hans maka, för hvilka trofasta vänner Petöfi ville visa »våren vid sin sida», som han sade, gick färden till det nya hemmet i Buda-Pest.

Petöfis giftermål var, oaktadt den politiska upphetsningen, som eljes drog alla samhällsklassers tankar enbart till sig, i Ungarn en »landstilldragelse». Hela landet talade om den snillrika och modiga flickan, som lämnat ett snart sagdt lysande hem för att förena sitt öde med en fattig skald. Särskildt inom de litterära kretsarne i hufvudstaden var man nyfiken att få se henne och göra hennes bekantskap. Fru Petöfi blef ock från första stund en förklarad gunstling inom dessa kretsar, både hos herrarne och damerna.

Skalden och hans hustru lefde i de lyckligaste, churu i ganska inskränkta yttre förhållanden. Maurus Jókai har uppdragit en liten sympatisk skildring af skaldens hem som gift, ett hem, som äfven var Jókais, tills denne själf ingick äktenskap. »Vid Tobaksgatan hade vi,» berättar han, »en gemensam våning, bestående af tre rum; ett var mitt, det andra vår gemensamma matsal, det tredje Petöfi's, deras skrifrum, sängkammare och mottagningsrum: Helicon och Vancluse på samma gång. Möblemanget var enkelt; det dyrbaraste var Petöfi's bibliotek, idel illustrerade praktupplagor af världslitteraturens yppersta författare. På väggarne syntes i dyrbara kopparstick franska revolutionens mera framstående personligheter; bland dem befann sig ej blott madame Roland, utan ock Charlotte Corday; det var den enda lyxen. Fru Petöfi såg jag aldrig gå klädd annat än i en enkel, mörk klädning; håret bar hon kortklippt. Våra middagar läto vi hämta från värdshuset »Gyllene örnen», och vi åto tillsammans; vår hela gemensamma hushållsutgift gick till 30 forint (ungefär 45 kr. sv.) i månaden. Ingen af oss drack vin, utan om aftnarne drucko vi te; vi delgafvo då hvarandra, hvad vi författat under dagens lopp, eller ock läste vi högt ur franska författares arbeten. Eljes var vår enda förströelse att gå på teatern, helst då någon dram spelades och Egréssy uppträdde. Den enda festlighet, jag minnes Petöfi's ställde till, var en gång då Arany's kommit på besök till Buda-Pest. I våningen fanns intet piano, inga praktväxter, icke ens en sångfågel. Och ändå var denna i ett förfinadt föräldrahem uppvuxna unga fru fullkomligt lycklig i det nya, så enkla hemmet.»

* Ett urval af dessa sånger finns till svenskan förträffligt öfversatt, dels af signaturen Folmer i arbetet »Harposlag och svärdsklang», dels af fru Lotten von Kræmer i »Vår tid».

(Forts.)

Från Iduns läsekrets.

»Svenska bilder».

*Det skymde till afton — än kvar jag satt,
öfver boken böjd —
det led allt längre, snart bredde sig natt
öfver dal och höjd,
men än jag dröjde där tyst och allen',
jag glömde mig kvar allt till timma sen,
jag drömde vid »Svenska bilder»
bort tiden vid lampans sken!*

*Jag läste — och kinden snart stod i brand
och ögat log,
och blidt, som vågen, mot blommig strand
mitt hjärta slog;
jag tyckte det var mig som hade en fläkt
ifrån skimrande, leende morgonväkt
dragit in i min tysta kammare
så susande friskt och käckt!*

*Af tjusning fylldes den unga hög
vid hvart ett ord,
vid dessa bilder mitt öga såg
af vår höga nord,
vid den kärlek, som skönjdes på hvarje rad,
på hvarenda sida, hvarenda blad,
en kärlek förutan like
så jublande stolt och glad!*

*Så skall du draga ur harpans gull,
våra toners gång,
så skall den klinga, af vällyd full,
vår svenska sång!
Så hög och fri, utan störd och prål,
med glöd af kärlek, med klång af slål,
— ja, så skall den skänkas, dikten,
då skall den ock råka sitt mål!*

*Och han, som har för oss sjungit så
i kärlek blid,
som skänkt oss en skatt, som i arf skall gå
till sensta tid,
som dessa blomster tillsammanband,
som grep i harpan med mäktig hand,
— ack, honom jag ville tacka
för sången om Sveriges land!*

*Jag ville sända som ringa gård
ett trofast ord;
ett: tack — du all kärlek till fullo är värd
af din fagra nord!
Du, som i jublande toners gång
har diktat vår saga så stolt, så lång!
Vi aldrig, nej, aldrig glömma
din kärlek, ditt namn, din sång!*

En svensk kvinna.

Min hönsgård.

Att man stundom genom ganska enkla medel kan vinna ett godt resultat, vill jag bevisa genom berättelsen om min hönsgård. Uppfostrad på landet, men sedan flere år bosatt i småstad, längtade jag efter någon landlig sysselsättning, såsom motvikt till tankearbete.

Jag kom då att tänka på hönsskötsel, hvaraf jag i barndomen var mycket road. Men hvarken utrymme eller tillgångar funnos för att gå till väga på så sätt som de prisbelönta handböckerna i hönsskötsel föreskrifva: därför gick jag min egen väg, tänkande på det gamla ordspråket: »alla vägar hära till Rom.»

Af en händelse fick jag disponera en bit sten-satt mark af ungefär ett större rums storlek, hvilken jag lät omgärda med ett högt stängsel. Till bostad åt hönsen använde jag en liten stuga af bräder, hvilka mina barn som små lekt uti. På golfvet lade jag ett tjockt lager af torr sågspån och rundt omkring väggarne sattes lösa, breda bänkar för hönsen att sitta på om nätterna. Några värplådor hafva där äfven sin plats om dagen, då dörren står öppen och hönsen äro vana att vistas ute, hurudan väderleken än må vara. I ena hörnet af gården har jag en liten bit, öfvertäckt med lösa, sluttande bräder, där lägges aska, kolstybb o. d. för hönsen att bada uti. Då jag af erfarenhet kommit till den åsikten, att våra vanliga s. k. »landthöns», då de skötas väl, äro de mest förnöjsamma, härdade, billiga att föda samt

de flitigaste vintervärparne, så skaffade jag mig ett par vackra, starka exemplar af detta slag samt en kraftig hvit Leghornstupp. Genom ett omsorgsfullt urval har jag nu af den fått en vacker, härdad stam på 40 exemplar, hvilka under vintern värpt särdeles flitigt: nov. 140, dec. 233, jan. 368, feb. 273, mars 668 ägg.

Detta tyckes mig vara ett godt resultat; ty till följd af felaktig skötsel värpa allmogens höns helt obetydligt under vintern, så äggen betinga då ett högt pris. Naturligtvis äro alla hönsen unga (ingen öfverstigande tre år), och äro kycklingarne uppfödda med den största omsorg, då därpå efter mitt förmenande ligger den största vikt.

Hvad utfodringen beträffar, så består den om morgnarne af ungefär en kanna s. k. höfrö eller hösmöl samt två kannor hafremjöl och köksaffall, uppblandadt till tjock gröt med ljumt diskvatten, hvilket äfven om vintern gifves till dryck, där man ej har tillgång till skummjöl eller vassle. Sedan under dagens lopp omkring två kannor hafre (en dag i veckan korn). Äggskal, sönderkrossade ben, grof sand, fint sönderhackadt hö (under sommaren gräs) böra hönsen få så mycket de vilja förtära.

Jag öfverlämnar aldrig åt någon tjänare att sköta hönsen; ty de sakna det omdöme, som fordras härtill, utan är det för mig ett nöje och en vederkvickelse att ägna en liten del af min tid däråt. Hvarje morgon rengöres det lilla hönshuset omsorgsfullt, ny halm lägges i värplådorna, och hvarje kväll sopas gården vintertiden ren från snö; på så sätt kan man ha minst 40 höns på ett så litet område. Men hvad som framför allt är af nöden för dem, som vilja följa mitt exempel, det är intresse för arbetet samt kärlek till djuren.

Bien.

Ur notisboken.

Fredrika Bremer-förbundets tioårsfest. Fredrika Bremer-förbundet firade förliden fredag afton sitt 10 årsmöte i Läkaresällskapets lokal, hvarvid d:r Carl Nyström fungerade som ordförande.

Af års- och revisionsberättelserna för år 1894 framgick att antalet af förbundets medlemmar ökats från 1,553 till 1,635. Ständiga äro 176 medlemmar. Förbundet har såsom förut sökt verka för kvinnans deltagande i det kommunala lifvet. I penninggäfvor ha till förbundet öfverlämnats 708 kr. 43 ombud ha på skilda orter verkat för förbundets intressen. I afseende på platsförmedlingen meddelas, att antalet inskrifna arbetsgivare varit 437 och arbetssökande 546. Afdelningen för anskaffande af sjuksköterskor har i 286 fall förmedlat sköterskors anställning för längre eller kortare tid.

Tillgångarna voro vid årets slut 17,304 kronor. Förbundets fonder ha uppgått till 16,244 kr. mot 15,617 kr. föregående år. Inkomsterna ha varit 4 508 kr och utgifterna 4,466 kr. Byråns inkomster ha varit 2,646 kr. och dess utgifter 5,522 kr. Kostnaden för byråns upprätthållande har ökats med 467 kr. Tidskriften Dagny har i år från förbundets allmänna kassa kräft ett tillskott af 262 kr. Sjukvårdsafdelningen har i inkomster haft 729 kr. och i utgifter 625 kr. Af stipendii-komiténs berättelse inhämtades att från donationsfonden för kvinnor, som studerat medicin, utdelats 2 stipendier å respektive 500 och 400 kr. I gäfvor ha till fonden öfverlemnats 10,419 kr. Dräkthereformföreningen hade den 1 mars 1894 i tillgångar 680 kr. och den 1 mars 1895 674 kr.

Till ledamöter i styrelsen återvaldes fru S. Adlersparre, fröknarna L. Engström, M. Forsell, E. Fries, riksantikvarien H. Hildebrand och fru S. Whitlock samt nyvaldes prof. P. G. Rosén. Deras suppleanter blefvo fröknarna L. Dahlgren och G. Elfving, fruarna Th. Gylden och A. Kerfstedt, revisionssekreteraren C. Lindhagen samt fröken C. Wahrolin. Till revisorer utsågos häradshöfding A. Lundvall, fru E. Odelberg och fröken A. Rosander med fru S. Wising, d:r V. Svendom och revisionssekreteraren W. Uppström som suppleanter.

Riksantikvarien Hildebrand höll ett föredrag öfver Fredrika Bremer-förbundets första årtionde. Föredraget, som finnes tryckt i den nylyten med anledning af förbundets 10 åriga verksamhet utgifna festskriften, innehöll en exposé af förbundets bildande, program och verksamhet under de svunna tio åren.

Förbundet beslöt däref er på hr Hildebrands förslag att uttala sitt tack och erkännande åt fru Sofie Adlersparre för hennes verksamhet inom förbundet. Fru Anckarsvärd, f. Nyström, föreslog att föreningen skulle ägna samma hyllningsgård åt hr Hildebrand, hvilket med acklamation bifölls.

Fil. dr. Ellen Fries föredrog »En kulturbild från 1700 talet». Hon framställde en ursprungligen mycket rikt begåfvad kvinna, Märta Lilja, hvars intelligens dock genom de förhållanden, hvori hon lefde, allt mer förkrymptes. Föreläsarinnan gjorde en mängd utdrag ur hennes dagbok.

Med anledning af Fredrika Bremer-förbundets 10:e årsmöte hade förbundet glädjen att från Finsk kvinnoförening emottaga följande telegram:

Kvinnor i de tusen sjöars land sända eder en hjärtlig lyckönskan, en uppriktig tacksägelse för 10 års träget arbete i idéernas tjänst.

*

En pensionsfond för sjuksköterskor har man för afsikt att efter föredöme från andra länder, speciellt från England, söka få till stånd här i landet.

Man har tänkt sig, att sköterskorna själva skola i en pensionskassa i mån af tillgångar göra årliga insättningar (dock med en stadgad minimifgift); denna kassa är afsedd att grundas på principen af ömsesidighet och själfhjälps. Genom sina egna insatser böra sköterskorna skaffa sig rättighet till en garanterad minimipension vid viss uppnådd ålder. Men om en sådan pension endast skulle bli beroende af sköterskornas egna premier, skulle den visa sig högst otillräcklig, ty enligt matematiska beräkningar kan en sköterska vid 50 år endast påräkna 75 kr. i pension, om hon i 25 år insatt 25 kr. årligen. Man får således icke räkna endast på sköterskornas egna bidrag, utan äfven hoppas på allmänhetens offervillighet för åstadkommande af en fond, hvars räntor skulle utgöra den nödvändiga ökningen i pensionerna.

*

Utmärkelse åt medborgarinnan. Intendenten T. W. Anckarswärds efterlevande maka fru Anna Lovisa Eleonora (Ellen) Anckarsvärd, född Nyström, har tilldelats medaljen i guld af femte storleken med inskrift: »För medborgerlig förtjänst». Idun meddelade redan i sitt nr 45 för år 1892 fru A:s porträtt i hennes egenskap af den då verkamma svenska damkomitens för Chicagoutställningen ordförande. Den framskjutna kvinnans mångsidigt allmännyttiga verksamhet har gjort henne väl förtjänt af den nu vunna utmärkelsen, som väl närmast torde stå i samband med Fredrika Bremer-förbundets tioårsfest och den framträdande roll fru Anckarsvärd inom detsamma spelat.

*

»Skansens» sedvanliga vårfest har under den förlutna veckan pågått i likhet med föregående år, anordnad till förmån för det populära friluftsmuseet, under medverkan af en mängd af vår societets alltid offervilliga damer. Arrangemangen voro de mest lyckade och väder och vind i det hela ganska nådiga. Också var det ansenliga skaror, som under lördagen, söndagen och måndagen i bästa feststämning böljade om mellan de vackra anläggningarna där uppe på höjden och af hjärtans lust deltog i det brokiga marknads-lifvet samt åsågo de ståtliga historiska tågen, de pittoreska folkdanserna och lekarne, frestade spellyckan på tombolan eller åsågo teaterföreställningarna vid Fatburen, där Gustaf III:s enaktskomedi »Den ena för den andra» fick ett förträffligt utförande af amatörer. Den älskvardhet, med hvilken de medverkande på alla håll utförde sina roller och tillmötesgingo publiken, står öfver allt beröm.

Det är också att hoppas, att det ekonomiska utbytet af festen skall bli det bästa, en hederfull uppmuntran för den nitiske skaparen af den vackra fosterländska kult, som Skansen så framgångsrikt företräder, och åt alla som stöda den.

Teater och musik.

Kungl. operan uppförde i tisdags de båda operorna »Guldkorset» af Ignatz Brüll och »I Marocko» af Josef Dente. Den förra lär ej hafva gifvits här sedan år 1880 och den senare ej sedan 1860. »Guldkorset» innehåller flere melodiosa och vackra saker, men ock åtskilligt med rätt banal prägel. Den låter emellertid höra sig. Rollerna innehades af fru Brag och fröken Karlsohn samt hrr Bratbost, Brag och Grafström. De båda kvinnliga rollerna utfördes bäst. »I Marocko» visade sig som en liten förträfflig opera-comique, uppsluppen och pikant samt alltigenom underhållande. Utförandet var här bättre än i föreg. opera. Hr Brag var visserligen något indisponerad, men lyckades dock på det hela taget mycket bra återgifva paschans

parti. Fröken Frödin samt hrr Sellergren, Johanson och G. Henrikson bidrogo på bästa sätt till det goda resultatet. Mellan de båda operorna gafs ett vackert orientaliskt balettdivertissement af den nye balettmästaren Glasemann. Fröknarna Flamiand och Brandt hade här godt tillfälle att utmärka sig. Programmet var emellertid väl långt; det slutade nämligen först en kvart öfver elfva. Föreställningen, som gafs till förmån för hofkapellets pensionsinrättning, var besökt af en fåtalig publik, bland hvilken märktes konungen och prins Carl med uppvaktning.

Tant Lottens norska resa.

Berättelse för Idun

af

Vera Verle.

(Forts.)

Då femton år, sedan de skildes efter konfirmationstiden, hade Lotten icke sett sin vän; under denna tid hade Karin gift sig, blifvit moder och änka och lefde nu under ganska knappa omständigheter med den enda sträfvan att bereda sina båda gossar en god uppfostran. Lifvet hade visat henne hårda sidor, men hon hade tagit dem med ett sällsynt friskt mod. Nu hade hon i Vadstena skolgossar »i maten», och enligt hennes egen ut-sago, åtminstone i bref till Lotten, gick det »förträffligt». För omkring ett år sedan hade hon emellertid haft den olyckan att falla ut-för en trappa, skadat sig mycket illa och sedan fått ligga till sängs i fyra månader. Man kan tänka sig hennes belägenhet, utan piga — det hade hon ej råd att hålla sig — och med sex matfriska pojkar till maten, förutom lagningen till hennes egna två och allt öfrigt som finnes att ombesörja i ett hushåll. Till en början hade hon fått reda sig med en hjälpgumma, och goda vänner hade tittat in och gjort än ett, än ett annat, men i längden kunde detta ej gå. Läkaren gaf henne blott det hopp, att hon skulle kunna gå, stödd på kryckor; och sålunda återstod henne intet annat än att afskeda sina matgäster, hyra en mindre, tarfligare våning och lefva så sparsamt som möjligt på sin lilla pension.

Nu hade den efterlängtrade förbättringen inträdt, fru Malm kunde gå omkring vid sina kryckor och bestyra om både ett och annat i huset. Att laga maten och städa, åtminstone det senare, kunde hon likväl ej gå i land med, men hon kände sig glad och tack-sam att åtminstone kunna göra något.

Det var till denna väninna som Lotten kom på besök, och hvem af de två, som blef gladast vid återseendet, är ej godt att afgöra. Lotten fick nu höra berättas om Karins lefnadslopp, och hon blygdes ordentligt vid tanken på, huru mycket lättare hennes väg varit. Och äfven nu, huru mycket bättre hade hon det icke! Hon kunde ju arbeta, hade sitt dagliga bröd fullt upp, och stod ju till och med i begrepp att resa till Norge, och det blott för nöjes skull. Detta senare hade en medfödd finkänslighet afhållit henne från att berätta för sin vän, som ju var så långt ifrån att kunna kosta på sig några lustresor. Det var så mycket annat dessutom, som de hade att säga hvarandra, så många minnen att upplifva, och Lotten var från första stund hemma i den lilla våningen. Och icke blott i våningen, utan äfven i kök och skafferi var hon snart hemmastadd, ordnade, satte fram, kokade och stekte med ett lif och en glädje, som hade hon aldrig i sitt lif gjort något annat. Karin fick alls icke

anstränga sig, hon skulle stödas och pysslas om, så att hon till slut leende utropade:

»Det kan jag kalla ett bekvämt sätt att ha främmande: du är värdinnan och jag gästen — jag skulle verkligen inte undra, om man sloges om att ha dig på besök.»

»Nå ja,» skrattade Lotten, »man har just aldrig kört ut mig, dit jag kommit, och det af den enkla orsaken, att jag aldrig förr varit så här på besök.»

»Stanna nu i stället riktigt länge,» bad Karin, och de båda gossarne förenade sig däri. Lotten hade nu varit där öfver en vecka, och dag för dag blef det trefligare i fru Malms små rum.

»Nej, vet du, jag känner ordentligt, hur godt det gör min fot att jag så sällan behöfver stöda på den, och så nått och fint du gör det öfverallt! Hur har du lärt dig att sköta ett hus så förträffligt?» ropade Karin gång efter annan, men tillade allvarsammare: »En sak är det som gör mig ondt, och det är att jag inte alls kommer utom huset, inte får se något grönt, och jag som så gärna ville visa dig slottet och stranden och Omberg.»

»Om du har kunnat uthärda att sitta inomhus ett helt år, så kan väl jag göra det åtta dagar,» svarade Lotten.

»Ack, du kan inte tro, hvad jag längtar att få komma ut i det gröna,» suckade Karin, »men jag har två omutliga väktare vid min sida, som förbjuda mig det.»

Då doktorn kort härefter besökte fru Malm, var han mycket belåten med hennes tillstånd och sade blott att en sådan hjälp som nu skulle hon alltid ha vid sin sida. Då han ett ögonblick blef ensam med Lotten i förstugan, frågade hon honom, om det icke vore möjligt, att fru Malm kunde komma ut i fria luften.

»Egentligen borde hon hvarenda dag fara ut och åka,» var doktors svar, »hon hung-rar ordentligt efter frisk luft. Men en vagn blir väl alltför dyr att begagna sig af för hvar dag, och dessutom skulle hon ha svårt att komma upp och ner ur en sådan. En sjukstol borde hon ha, den är lätt att komma i, bekväm att sitta i, och så kan en enda person med lätthet skjuta henne ut i det fria, ut på landet, så att hon någon gång sluppe att blott se hus omkring sig.»

»Hur mycket kostar en sådan sjukstol?»

»Under hundra kronor får man nog ingen riktigt bra och bekväm.»

»Kan doktorn säga mig, om man kan få en sådan stol här i staden? Jag ville gärna köpa en!»

Doktorn såg leende på Lotten. »Fröken tycks vara en vän af rätta slaget — jag trodde att sådana vänner inte mer funnos på jorden. Rullstolen är nog bäst att köpa i Stockholm, men hon borde ha den redan nu, medan det är sommar; vill fröken, så skriva vi genast efter en priskurant, jag vet hvart vi skola vända oss.»

Lotten tackade, och så gick den vänlige gamle doktorn.

Men hvad tänker du väl på, Lotten? Har du alldeles glömt all räknekonst? Ser du ej, att det är nära tredjedelen af din reskassa, som du på det viset kastar ut? Har du glömt Trollhättan och Galdhøpiggen, som vinka dig i fjärran?

Men Lotten är både döf och blind för alla varningar. Hon har ej tanke på annat än den stora glädje, hon kommer att bereda sin älskade Karin; och när priskuranten inom kort anländer, utser hon med doktors biträde

Extra fin Marsala

(Qualité Inghilterra) härstädes lagrad sedan 1891. Vid undersökning af härv. handelskemist befunnen enl. analys fullgod. Pris kr. 1:25 pr butelj. Finnes endast hos

K. A. Nydahl & C:o
Stockholm, 2 Stureplan 2
Riks- och Allm. telefon.

Tandläkare dr. Geo. Korssmans nya preparat för tandernas vård. **Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandtinktur** Annas & de Besta apotek. i Partymakarens o. hos hrr handlande. Partiförskning för Sveriges h. Stöckholm. Bendix, Josephson & C. O., 11 Regeringstg.

en riktigt stark, vacker och bekväm stol — att den också är den dyraste är en sak, som ej bekymrar henne det minsta, ty då man gör en sak, bör man göra den hederligt, det är Lottens grundsats. Det riktigt gläder henne att en gång i sitt lif ej behöfva se på priset, som hon eljes, då det gäller henne själf, af både behof och föresats alltid måste göra. Det är en sådan fröjd att få hämta den vackra stolen — det sker i all hemlighet, ty Karin får ej ana det minsta — med gossarnes hjälp får hon hem den från ångbåten, buren upp för trappan, och när Karin vaknar nästa morgon och längtansfullt ser ut på det vackra vädret och den strålande solen, då bjuder henne Lotten med ett skålmaktigt smälöje på en promenad, och i det samma skjuts den nya stolen in genom dörren.

Kan en soluppgång på fjällen vara härligare än att se den fröjd, som strålar ur Karins ögon? Hon blir både blek och röd, vet ej hvad hon skall tänka och råkar till sist i verklig gråt af glädjen och öfverraskningen. Därpå fyller hon af ifver — hon måste på stund pröfva, hur det känns att åka ut — och så lyftes hon upp i stolen, som verkligen är ytterst bekväm, och så blir förtjusningen ny. Lotten blir naturligtvis tackad och omfamnad, och den enfaldiga Lotten — hon är precis lika glad som den sjuka själf, ja, om möjligt än gladare och glömmar alldeles, då hon skjuter stolen genom trädgårdens grusade gångar, att under dess hjul krossas hennes härliga norgesresa!

Hvad det känns underligt för fru Malm att åter få komma ut i världen, till Herrens hus, på gatorna och till grannarne! Hon förundrar sig lifligt öfver allt, som förändrats

under hennes sjukdom — öfver de många nya hus som byggts, de anläggningar, som gjorts, huru träden vuxit och gatorna förbättrats. Det är ej annat än utrop och nya utrop, och Lotten har i rikt mått den tillfredsställelsen att se, att hennes gifva just var det som hennes vän bäst behöfde och varmt uppskattade.

Nu, då man hvar dag kan åka omkring — en af gossarne tjänstgör alltid som dragare och därvid byta de med ifver om — nu måste också Lotten se hela stadens märkvärdigheter, slottet och de äldsta husen, och då detta är besedt, promenerar man fram och tillbaka på strandgatan under de lummiga träden och njuter af att se ut öfver Vetterns blå vatten och känna de friska fläktarna. Lotten njuter mycket; och Karin blir liflig och underhållande och har något att berättat om nästan hvar förbigående person, så att Lotten till sist tycker, att hon känner hela staden. En mängd människor lär hon också personligen känna, och med sitt vänliga, stilla, men glada väsen gör hon sig fort omtyckt och får vänner.

Men detta får ej vara i evighet. Sommaren förgår, och *någon* resa bör det väl ändå bli af, en tur kanalvägen till Kristiania åtminstone, på det att vännerna i Stockholm ej alldeles måtte skratta ut henne. Visst är det svårt att lämna Karin, som så väl behöfver en hjälp i huset, men det måste ske — i morgon skall hon tala med henne och på finaste möjliga sätt slå fram, att hon egentligen tänkt göra en längre tripp, och att hon nu måste tänka på att fortsätta sin resa.

Så kommer samma afton ett bref. Då fru Karin läst det, utbrister hon förnöjdt:

»Så präktigt att jag nu har dig här, kära Lotten! Här får jag bref från gamla tant Malvina, min mans faster, som ber att få komma hit på ett par veckor och hälsa på. Hon bor i Linköping, men det har aldrig fogat sig så, att hon besökt oss förr, och hade jag ej dig hos mig, kunde det ej gå för sig nu heller. Ack, hvad jag är glad! Ser du, jag anar nästan, att hon tänker göra något för gossarne; därför vore det så ledsamt att säga nej till hennes förslag, ty gumman är lika konstig, som hon är rik, och kunde kanske tro, att min sjukdom bara var ett svepskäl för att slippa ta emot henne. Men med dig som styr och ställer öfver allt har det ingen nöd, och jag vet, att du inte blir ledsen öfver besväret — det är du allt för hjärtegod till.»

(Forts. o. slut i nästa n:r.)

Under juni—augusti hållas Iduns expedition och byrå öppna endast kl. 10—3.

Innehållsförteckning.

Anna Norstedt; af Claës Lundin (Med porträtt). — Pingst; poem af Lotten von Krömer. — På äktenskapslotteriet; vinst och niter; af Moster Berla. — Gardiner och gardintvätt; af Hedvig Fuchs. — Iduns läkarartiklar. III.: Om bad- och brunnskurer; af dr Alfred Levertin. (Forts.) — Julia Petöfi; en lefnadsskiss af Birger Schöldström. (Med porträtt). — Från Iduns läsekrets: »Svenska bilder»; af En svensk kvinna. — Min höngård; af Dien. — Ur notisboken. — Teater och musik. — Tant Lottens norska resa; berättelse för Idun, af Vera Verle. — Tidofördrif.

Sidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linde.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

Upp mot högre regioner
I poetisk vingskrud sväfva
Logogryfer hela raden,
Därför vill jag vänligt be dig
Stanna nu en stund vid jorden
För att lyssna till min saga.

Uti hela världen vida
Är jag blott en ringa tingest,
Trampad alltid uti stofftet,
Får ej stiga högt ur gruset;
En väsendtlig del dock är jag
Af det hela som jag tillhör,
Fattas jag, kan det ej göra
Gagnet som du däraf väntar.
Stundom är jag fin och putsad,
Blänkande, ja, som polerad,
Stundom åter nedsmord väldigt,
Vedervärdig då att skåda,
Stundom jämskodd, stundom sliten.
Fastän uti stofftet bunden,
Uppifrån jag den mig vet bruka
Upp från jordens mörka sköte
Emot eternas blåa zoner.
Skulle jag nu också säga
Huru många delar alla
Bilda mig, jag skulle gifva
Dig en ledning till på vägen,
Som du säkert ej behöfver.

Se'n du funnit mig, så låt mig
Också veta allt som följer:
Hvad sin spåda blomman öppnar
I den arla morgonstunden.
Hvad enhvar af oss ju önskar

Ständigt öfver hufvu't äga.
Hvad bland vissa husdjur höres,
Öronpina, bland de värsta.
Hvad i jorden sakta växer,
Omvändt dock i hafvet flyter.
Hvar din mat ju plägar lagas,
Och hvem där som kung regerar.
Hvem i höga rymder sväfvar,
Sökande sitt rof behändigt.
Säg, hvad skeppet har intagit,
Innan det ur hamnen hastar.
Hvad som finnes upp på hafvets
Yta, fast det icke flyter.
Hvar på du kan mycket vinna
Hastigt, om du tärning spelar.
Hvad på isen gossen gjorde,
Då han än ej åka kunde.
Hvad du stundom var i skolan,
Då på — hvad? — du mera tänkte.
Fisk i insjöns blåa vatten,
Ful att skåda, god att äta.
Hvad blef gossen, då han tog i
Katten mer än vanligt hårdhänt?
Träd i skogen, yfvigt, väldigt,
Fäller — hvad? — då hösten kom-
mer.

Hvad på bara klippan växer,
Föregångare till grönska.
Hvad i hemmet plägar vankas,
Höstetid, när vintern väntas.
Redskap, använt så till bakning,
Som till andra sysslor äfven.
Någon som på ängen dansar,
Ej af mänskligt öga skådad.
Hvad i trädet gossen gjorde
För att söka mogna äpplen.
Invid logen ofta synes
En? — du känner säkert namnet.
Hvar på maten plär serveras,
Och en — hvad? — när det är fest-
ligt.

Huru skall han vara, gåsen,
Som du slaktar nästa Märten?
Hvar på fiskarn ifrigt stirrar,
Bunden af otålig längtan.
I hvad jäntan sina kossor
Muntert sjungande har drivit.
Hvad han kallas, lilla guden,
Som så många hjärtan tänder.
Sist ett — hvad? — för att du tåligt

Lyssnat till mig re'n så länge.
Lyktad är min långa saga,
Tro dock ej att — hvad? — jag gif-
vit.

Önskar du af småord flera,
Vänd dig då till lexikonet,
Eller ock till Stina Bengtson.
A. S.

Ifyllningsgäta.

G			
	g		
		v	
			v
			k
			n

Sju namn ur svenska almanackan,
af hvilka ett bildas af begynnelse-
bokstäfverna till de sex öfriga.
S. L.

Anagram.

Inom den möjligaste minsta ram
Vi vilja här försöka exponera
Ett litet, kort, tvåstafvigt anagram,
Som icke alls blir svårt att utfundera:
Ett erkändt bra behandlingssätt,
Som gör att hästens skinn blir slätt
Och som, med ändrad tonvikt, kan
Båd' höjas — störta — kvinna, man,
Betecknas med det ord, som här du
först må nämna.
(Du ser, att vi ännu dig flera spörs-
mål ämna.)

Sex bokstäfver det ordet har;
Dem bör du flytta, en och hvar,
Tills af dem fås ett annat ord:
Just hvad den är, som ej syns »smord»

I muntra bröders lag, men mätta hål-
la mäktar,
Midt ibland sång och tal och fyllda
bålars nektar.

Vårt tredje ord rätt sällsamt sig
Ju uppenbarat: Än hos dig
Det öfver pannan dystert låg,
Än på kokettens läpp man såg
En skymt däraf. Ja, säg — hvad sker
ej under solen:
— Än prydde det ett lif — än kan-
tade det kjolen.

Hur gör matrosens vana hand
Sin »räbandsknop»? — Sitt strumpe-
band
Är bäst en liten ungmö med
Behandlar enligt samma sed. —
Det eljes hända tör, att hon på pro-
menaden
Lätt äfventyrar att få exponera vaden.
Eolus.

Lösningar.

Kedjegätan: Ali—lin—Ling—sä—sas—ås,
Alingsås.
Diamantgatan: A
F U L
F A G E R
A U G U S T A
L Å S P A
E T T
A
Stifferlogogryfen: Dam, mal, eld, Lena,
lam, dalen, led, mandel.
Charaden: Last-ing.
Apokopen: Skotte, skott, skot, sko.
Artemogryfen: Dammingsfrågan. 1) D, 2)
a a, 3) Mem, 4) namn, 5) inuti, 6) nation,
7) galadag, 8) sjöledes, 9) fruktknif, 10) re-
formator, 11) ätkantig sä, 12) genremål-
ning, 13) arbetarefråga, 14) nödvändigheten,
15) arrendatorska, 16) glasblåsning, 17) äd-
derdom grå, 18) rosvarier, 19) friarbef,
20) skrapnos, 21) godståg, 22) niton, 23) In-
gri, 24) nämn, 25) Man, 26) a a 27) d.

PICOTS TVÄTTPULVER »Lessive Phenix» { Klorfritt! Praktiskt! Billigt! 25 gulmedaljer } Säljes i 1/2, 1/3- och 1/4 kilo-paket med beskrifning å hvarje paket. Representant för Sverige: Carl R. Matton, Stockholm Talrika ombud i landsorten.